

قانون الحق دلت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی آمادگی ،

مقابله و همکاری در برابر الودگی نفتی ۱ مصوب ۱۳۷۶/۴/۲۹

ماده واحده - به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به کنوانسیون بین‌المللی آمادگی، مقابله و همکاری در برابر آلودگی نفتی - مصوب سال یک هزار و سیصد و شصت و نه هجری شمسی ، برابر با سال یکهزار و نهصد و نواد میلادی ، مشتمل بر یک مقدمه نوزده (۱۹) ماده و یک (۱) الحاقیه ملحق شود و استناد مربوط را تسلیم نماید.

بسم الله الرحمن الرحيم

کنوانسیون بین‌المللی آمادگی ، مقابله و همکاری در برابر آلودگی نفتی مصوب ۱۳۶۹ هجری شمسی برابر با ۱۹۹۰ میلادی

اعضای کنوانسیون حاضر ،

با آگاهی نسبت به ضرورت حفظ محیط زیست انسانی بطور اعم و محیط زیست دریایی بطور اخص ، با شناسایی خطرات جدی که از طریق سواحل آلودگی نفتی از سوی کشتیها ، واحدهای دور از ساحل، بنادر دریایی و تجهیزات حمل و نقل نفت به محیط زیست دریایی تحمیل می‌شود ،

با درنظرگرفتن اهمیت اقدامات احتیاطی و بازدارنده در جلوگیری از آلودگی نفتی در وله اول و ضرورت بکارگیری جدی اسناد بین‌المللی موجود در ارتباط با اینمی دریایی و جلوگیری از آلودگی دریایی، به ویژه کنوانسیون بین‌المللی اینمی جان افراد در دریا مصوب ۱۳۵۳ هجری شمسی برابر با ۱۹۷۴ با اصلاحات بعدی، و کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی توسط کشتیها ، مصوب ۱۳۵۲ هجری شمسی برابر ۱۹۷۳ میلادی تعديل شده توسط پروتکل مریبوط به آن مصوب ۱۳۵۷ هجری شمسی برابر با ۱۹۷۸ میلادی با اصلاحات بعدی ، و همچنین توسعه سریع استانداردهای رو به رشد مریبوط به طرح ، عملیات و نگهداری کشتیهای حامل نفت و واحدهای دور از ساحل ، همچنین با درنظرگرفتن اینکه ، درصورت وقوع سانحه آلودگی نفتی ، اقدام سریع و مؤثر جهت به حداقل رساندن خسارتهای که ممکن است از چنین سانحه‌ای ناشی شود، حیاتی می‌باشد.

با تأکید بر اهمیت آمادگی مؤثر برای مبارزه با سواحل آلودگی نفتی و نقش مهمی که صنایع نفت و کشتیرانی در این خصوص دارند،

با شناسایی مجدد اهمیت کمکهای دوجانبه و همکاری بین‌المللی در زمینه موضوعاتی از جمله مبادله اطلاعات مریبوط به قابلیتهای کشورها برای مقابله با سواحل آلودگی نفتی ، تهیه طرحهای موارد پیش‌بینی نشده آلودگی نفتی ، مبادله گزارش‌های سواحل مهمی که ممکن است محیط زیست دریایی یا خطوط ساحلی و منافع مریبوطه کشورها را تحت تأثیر قرار دهد، و تحقیق و توسعه در ارتباط با وسائل مبارزه با آلودگی نفتی در محیط زیست دریایی،

و با توجه به اصل «آلوده‌گننده مسئول پرداخت است» به عنوان یک اصل کلی حقوق بین‌الملل محیط زیست، همچنین با توجه به اهمیت اسناد بین‌المللی در مورد مسئولیت و جبران خسارت ناشی از آلودگی نفتی ، از جمله کنوانسیون بین‌المللی مصوب ۱۳۴۸ هجری شمسی برابر با ۱۹۶۹ میلادی در مورد مسئولیت مدنی خسارات آلودگی نفتی ، کنوانسیون بین‌المللی مصوب ۱۳۵۰ هجری شمسی برابر با ۱۹۷۱ میلادی در مورد تأسیس صندوق بین‌المللی برای جبران خسارات ناشی از آلودگی نفتی، و نیاز مبرم با لازم‌اجرا شدن هر چه سریع‌تر پروتکلهای مصوب ۱۳۶۳ هجری شمسی برابر با ۱۹۸۴ میلادی مریبوط به کنوانسیونهای فوق الذکر ،

با توجه بیشتر به اهمیت موافقنامه‌ها و ترتیبات دوجانبه و چند جانبه از قبیل کنوانسیونها و موافقنامه‌های منطقه‌ای ، با درنظر داشتن مقررات مریبوط به کنوانسیون ملل متحد در مورد حقوق دریاها ، به ویژه بخش ۱۲ آن ،

با آگاهی از ضرورت گسترش همکاریهای بین‌المللی و افزایش قابلیتهای موجود ملی ، منطقه‌ای و جهانی در زمینه آمادگی و مقابله با آلودگی نفتی و با توجه به نیاز ویژه کشورهای در حال توسعه و بخصوص کشورهای جزیره‌ای کوچک ،

با ملاحظه اینکه بهترین راه حصول این اهداف ، انعقاد یک کنوانسیون بین‌المللی در زمینه آمادگی ، مقابله و همکاری در برابر آلدگی نفتی می‌باشد ، به ترتیب ذیل موافقت نمودند :

ماده ۱ - کلیات

۱- اعضاء بطور انفرادی یا مشترک تعهد می‌نمایند که تمامی اقدامات لازم را طبق مفاد این کنوانسیون و الحاقیه آن برای آمادگی و مقابله با یک سانحه آلدگی نفتی انجام دهنند.

۲- الحاقیه این کنوانسیون جزء لاینفک کنوانسیون را تشکیل داده و اشاره به کنوانسیون در عین حال اشاره به الحاقیه تلقی خواهد شد.

۳- این کنوانسیون در مورد هیچ کشتی جنگی ، شناور پشتیبانی نیروی دریایی یا دیگر کشتیهایی که تحت مالکیت یا بهره‌برداری یک کشور بوده و فی الحال صرفاً در اعمال غیر تجاری مورد استفاده قرار می‌گیرد ، اعمال نخواهد گردید اما هر عضو با اتخاذ تدابیر لازمی که در عملیات یا قابلیتهای عملیاتی اینگونه کشتی‌های تحت تملک یا بهره‌برداری آن عضو اختلال ایجاد ننماید ، تضمین خواهد نمود که چنین کشتیهایی تا آنجا که معقول و عملی باشد مطابق این کنوانسیون عمل نمایند.

ماده ۲ - تعاریف

از نظر این کنوانسیون :

۱- « نفت » یعنی مواد نفتی به هر شکل از جمله نفت خام ، مواد سوختی ، لخته‌های نفتی ، مواد زائد نفتی و فرآورده‌های پالایش شده ،

۲- « سوانح آلدگی نفتی » یعنی اتفاق یا مجموعه‌ای از اتفاقات که دارای منشأ یکسان بوده که منجر به ریزش نفت شده یا ممکن است بشود و محیط زیست دریایی یا خطوط ساحلی یا منافع مربوط به یک یا چند کشور را مورد تهدید قرار داده و یا ممکن است مورد تهدید قرار دهد و مستلزم اقدام اضطراری یا واکنش فوری دیگری باشد.

۳- « کشتی » یعنی شناور از هر نوع که در محیط زیست دریایی فعالیت می‌کند و شامل قایقهای هایدر و فویل ، هاورکرافتها ، زیردریایی‌ها یا قایقهای سیار از هر نوع می‌گردد.

۴- « واحد دریایی » یعنی تأسیسات یا سازه‌های ثابت یا شناوری که برای اکتشاف و استخراج یا تولید نفت یا گاز یا تخلیه و بارگیری نفت به کار گرفته می‌شود.

۵- « بنادر و تأسیسات حمل و نقل نفت » یعنی آن تأسیساتی که خطر سانحه آلدگی نفتی را در بر داشته و از جمله شامل بنادر، پایانه‌های نفتی ، خطوط لوله و دیگر تأسیسات تخلیه و بارگیری نفت می‌گردد.

۶- « سازمان » یعنی سازمان بین‌المللی دریانوردی .

۷- « دبیر کل » یعنی دبیر کل سازمان .

ماده ۳- طرحهای اضطراری آلدگی نفتی

-۱-

الف - هر عضو کشتیهایی را که محق به برافراشتن پرچم آن هستند ملزم خواهد نمود که طرح اضطراری آلدگی نفتی در کشتی را که مقررات مصوب سازمان برای این منظور مقرر کرده ، طبق مقررات مذبور داشته باشند.

ب - کشتی که ملزم به داشتن طرح اضطراری آلدگی در کشتی بر طبق جزء (الف) می‌باشد ، هنگام حضور در یک بندر یا یک پایانه دریایی تحت حاکمیت یکی از اعضاء طبق روشهای مندرج در موافقنامه‌های بین‌المللی موجود یا قوانین ملی آن عضو مشمول بازرگانی مأمورانی که توسط عضو مذبور بطور مقتضی اختیار یافته‌اند، خواهد بود.

۲- هر کشور عضو باید گرداندگان واحدهای دریایی تحت حاکمیت خود را ملزم به داشتن طرحهای اضطراری آلدگی نفتی کند که هماهنگ سیستم ملی ایجاد شده طبق ماده (۶) بوده و طبق روشهای وضع شده توسط مقامات ملی ذیصلاح به تصویب رسیده باشد.

۳- هر کشور عضو باید مقامات یا گردانندگان بنادر دریایی یا تأسیسات تخلیه و بارگیری نفتی تحت حاکمیت خود را به گونه‌ای که مناسب می‌داند به داشتن طرحهای اخطراری آلدگی نفتی یا ترتیبات مشابهی که هماهنگ با سیستم ملی ایجاد شده که طبق ماده (۶) بوده و طبق روشهای وضع شده توسط مقامات ملی دیصلاح به تصویب رسیده باشد، ملزم نماید.

ماده ۴- تشریفات گزارش آلدگی نفتی

۱- هر عضو باید :

الف - فرماندهان کشتی‌ها یا سایر افراد مسئول کشتیهای تحت پرچم خود و افراد مسئول واحدهای دریایی تحت صلاحیت خود را ملزم نماید که بدون هیچ تأخیری هرگونه اتفاق در کشتی یا واحدهای دریایی خود را که متضمن ریزش نفتی یا احتمال ریزش نفتی هستند، به مراجع زیر گزارش نمایند :

۱- در مورد کشتی ، به نزدیکترین کشور ساحلی ،

۲- در مورد واحدهای دریایی ، به کشور ساحلی که واحد ، تحت صلاحیت آن است.

ب - فرماندهان یا دیگر افراد مسئول کشتیهای تحت پرچم و افراد مسئول واحدهای دریایی تحت صلاحیت خود را ملزم نماید که بدون هیچ تأخیری هرگونه اتفاق مورد مشاهده در دریا را که متضمن ریزش یا وجود نفت باشد، به مراجع زیر گزارش نمایند :

۱- در مورد کشتی ، به نزدیکترین کشور ساحلی ،

۲- در مورد واحد دریایی، به کشور ساحلی که واحد ، تحت صلاحیت آن است.

ج - افراد مسئول بنادر و تأسیسات تخلیه و بارگیری نفت تحت صلاحیت خود را ملزم نماید بدون تأخیر هرگونه اتفاقی که متضمن ریزش یا احتمال ریزش نفت یا وجود نفت باشد را به مقامات ملی دیصلاح ، گزارش نمایند.

د - به شناورها یا هواپیماهای بازرگانی دریایی و دیگر سرویسهای خدماتی ذیربط یا مقامات خود دستور دهد بدون تأخیر هرگونه حادثه مورد مشاهده در دریا یا در بندر یا تأسیسات تخلیه و بارگیری نفت که متضمن ریزش نفت یا وجود نفت باشد را به مقامات ملی دیصلاح یا بنا به مورد به نزدیکترین کشور ساحلی گزارش نمایند.

ه - از خلبانات هواپیماهای کشوری که بدون تأخیر هر گونه حادثه مورد مشاهده در دریا را که متضمن ریزش نفت یا وجود نفت باشد را به نزدیکترین کشور ساحلی گزارش نمایند.

۲- گزارشهای تهیه شد به موجب ردیف (۱) جزء (الف) بند (۱) باید مطابق الزامات تدوین شده توسط سازمان تهیه گردیده و براساس دستورالعملها و اصول کلی مصوب سازمان باشند گزارشهای تهیه شده به موجب دریف (۲) جزء (الف) و جزءهای (ب) ، (ج) و (د) بند (۱) باید تا جایی که لازم است مطابق دستورالعملها و اصول کلی مصوب سازمان، تدوین گردد.

ماده ۵- اقدام در صورت دریافت گزارش آلدگی نفتی

۱- هرگاه عضوی گزارشی را که در ماده (۴) به آن اشاره شده یا اطلاعات مربوط به آلدگی که توسط دیگر منابع تهیه گردیده است ، دریافت نماید باید :

الف - حادثه را به منظور تعیین اینکه سانحه ، آلدگی نفتی است یا خیر مورد ارزیابی قرار دهد.

ب - ماهیت ، وسعت و عواقب احتمالی سانحه آلدگی نفتی را مورد ارزیابی قرار دهد و

ج - سپس بدون تأخیر تمامی کشورهایی را که منافع آنها به وسیله چنین سانحه آلدگی نفتی تحت تأثیر یا احتمالاً تحت تأثیر قرار می‌گیرد ، همراه با موارد زیر تا زمان خاتمه به عمل آمده برای مقابله با سانحه یا تصمیم کشورهای مذبور برای اقدام مشترک مطلع سازد.

۱- جزئیات ارزیابی‌های خود و هر اقدامی را که جهت مقابله با حادثه آلدگی نفتی انجام داده یا قصد انجام آن را دارد،

۹

۲- اطلاعات اضافی در صورت اقتضاء ،

۳- در صورتی که شدت چنین سانحه آلودگی نفتی ایجاب کند آن عضو باید مستقیم یا در صورت اقتضاء از طریق سازمان یا ترتیبات منطقه‌ای مربوط اطلاعات مورد اشاره در جزء‌های (ب) و (ج) بند (۱) را در اختیار سازمان قرار دهد.

۳- در صورتی که شدت چنین سانحه نفتی ایجاب کند، از سایر کشورهای متأثر از این سانحه درخواست می‌شود بطور مستقیم یا در صورت اقتضاء، از طریق سازمان یا ترتیبات منطقه‌ای مربوط ارزیابی خود را از میزان تهدید منافعشان و هرگونه اقدام به عمل آمده و اقدامات موردنظر به اطلاع سازمان برسانند.

۴- اعضاء تا آنجا که عملی باشد، باید سیستم گزارش‌دهی تدوین شده توسط سازمان را هنگام مبادله اطلاعات و ارتباط با دیگر کشورها و سازمان، مورد استفاده قرار دهند.

ماده ع- سیستمهای ملی و منطقه‌ای برای آمادگی و مقابله

۱- هر عضو باید یک سیستم ملی جهت مقابله سریع و مؤثر با سوانح آلودگی نفتی ایجاد نماید. این سیستم حداقل باید شامل موارد ذیل باشد:

الف - تعیین موارد زیر:

۱- مقام یامقامات ذیصلاح ملی با مسئولیت آمادگی و مقابله با آلودگی نفتی ،

۲- نقطه یا نقاط تماس عملیاتی ملی که مسئول دریافت و انتقال گزارشات آلودگی نفتی مندرج در ماده (۴) باشد ، و

۳- مقامی که مجاز باشد از طرف آن کشور، درخواست کمک نموده یا در مورد ارائه کمک درخواست شده تصمیم‌گیری نماید.

ب - طرح ملی مقابله با موارد پیش‌بینی نشده برای آمادگی و مقابله که شامل روابط سازمانی نهادهای مختلف درگیر (اعم از عمومی یا خصوصی) با مدنظر قرار دادن دستورالعمل‌های تدوین شده توسط سازمان .

۲- به علاوه ، هر عضو در چارچوب تواناییهای خود بطور انفرادی یا از طریق همکاری دو جانبی یا چندجانبه و در صورت اقتضاء، با همکاری صنایع نفت و کشتیرانی، مقامات بندری و سایر مؤسسات مربوط ، باید موارد ذیل را ایجاد نماید :

الف - حداقل سطح تجهیزات از قبل مستقر شده جهت مقابله با ریزش نفت ، متناسب با خطر احتمالی، و برنامه‌هایی برای استفاده از آنها ،

ب - برنامه تمرینات برای سازمانهای مقابله با آلودگی نفتی و آموزش پرسنل مربوط ،

ج - طرحهای تفصیلی و قابلیتهای ارتباطی برای مقابله با یک سانحه آلودگی نفتی ، چنین قابلیتهایی بطور مداوم باید قابل دسترسی باشند ، و

د - نظام و ترتیبی جهت هماهنگ کردن مقابله با یک سانحه آلودگی نفتی ، در صورت اقتضاء ، با قابلیتهای بسیج منابع مورد لزوم ،

۳- هر عضو باید تضمین نماید که اطلاعات جاری بطور مستقیم یا از طریق سازمان یا تشکیلات منطقه‌ای مربوط در رابطه با موارد ذیل به سازمان ارائه شده است:

الف - موقعیت ، داده‌های مخابراتی و در صورت عملی بودن ، محدوده مسئولیت مقامات و مؤسسات ذکر شده در جزء (الف) بند (۱) ،

ب - اطلاعات مربوط به تجهیزات مقابله با آلودگی و نظر تخصصی در رشته‌های مربوط به مقابله با آلودگی نفتی و نجات دریایی که در صورت درخواست سایر کشورها می‌تواند قابل دسترسی باشد ،

ج - طرح ملی عضو برای مقابله با موارد پیش‌بینی نشده

ماده ۷- همکاری بین‌المللی جهت مقابله با آلودگی

۱- اعضاء موافقت می‌نمایند که ، با توجه به تواناییها و موجود بودن منابع مربوط خود ، بنا به تقاضای هر عضوی که از سانحه آلودگی نفتی متأثر شده یا احتمال دارد تحت تأثیر قرار گیرد با آن عضو همکاری نموده و خدمات مشورتی ،

پشتیبانی و تجهیزات فنی به منظور مقابله با سانحه آلودگی نفتی ، در صورتی که شدت چنین حادثه‌ای اقتضاء کند به آن ارائه نمایند، تأمین هزینه‌های چنین کمکی براساس مفاد الحقیقی این کنوانسیون انجام خواهد شد.

۲- عضوی که تقاضای کمک نموده است می‌تواند از سازمان بخواهد تا جهت مشخص نمودن منابع مالی موقت برای هزینه‌های مندرج در بند (۱) ، کمک نماید.

۳- طبق موافقنامه‌های قابل اعمال بین‌المللی ، هر عضو باید اقدامات حقوقی یا اداری لازم را جهت تسهیل موارد ذیل به عمل آورد :

الف - ورود و خروج کشتیها ، هواپیماها و سایر وسایل حمل و نقل مورد استفاده برای مقابله با یک سانحه آلودگی نفتی و بهره‌برداری از آنها در سرزمین خود یا حمل کارکنان ، کالا ، مواد و تجهیزات لازم جهت مقابله با یک چنین سانحه‌ای ، و

ب - نقل و انتقال سریع افراد ، کالاهای ، مواد تجهیزات مندرج در جزء (الف) به داخل ، در داخل و به خارج از سرزمین خود .

ماده ۸ - تحقیق و توسعه

۱- اعضاء موافقت می‌نمایند تا بطور مستقیم یا در صورت اقتضاء از طریق سازمان یا سازمانها یا ترتیبات منطقه‌ای مربوط جهت ارتقاء و مبالغه نتایج برنامه‌های تحقیق و توسعه مربوط به گسترش آخرین پیشرفتها در زمینه آمادگی و مقابله با آلودگی نفتی - از جمله فن آوریها و فنون بازرسی ، بازدارندگی ، جمع‌آوری ، متفرق‌سازی ، پاک‌سازی و راههای دیگری کاهش تا تعديل اثرات آلودگی نفتی - و جهت اعاده وضع سابق، همکاری نمایند.

۲- برای این منظور ، اعضاء تعهد می‌نمایند که بطور مستقیم یا در صورت اقتضاء از طریق سازمان یا سازمانها یا ترتیبات منطقه‌ای مربوط ، ارتباط لازم را بین مؤسسات تحقیقاتی اعضاء برقرار نمایند.

۳- اعضاء موافقت می‌نمایند که بطور مستقیم یا از طریق سازمان یا سازمانها و یا ترتیبات منطقه‌ای مربوط در صورت اقتضاء جهت ترغیب برگزاری مرتب سempوزیوم‌های بین‌المللی در موضوعات مربوط از جمله پیشرفت‌های فن آوری در زمینه تجهیزات و فنون مبارزه با آلودگی نفتی همکاری نمایند.

۴- اعضاء موافقت می‌نمایند که از طریق سازمان یا سازمانها بین‌المللی ذیصلاح توسعه استانداردهای مربوط به تجهیزات و فنون سازگار مقابله با آلودگی نفتی را تشویق نمایند.

ماده ۹ - همکاری فنی

۱- اعضاء تعهد می‌نمایند که بطور مستقیم یا از طریق سازمان و سایر نهادهای بین‌المللی در صورت اقتضاء در رابطه با آمادگی و مقابله با آلودگی نفتی در موارد زیر به اعضا یکی که تقاضای کمک فنی می‌نمایند ، کمک نمایند :

الف - آموزش کارکنان ،

ب - اطمینان از موجود بودن فن آوری، تجهیزات و تأسیسات مربوط،

ج - تسهیل سایر اقدامات و ترتیبات جهت آمادگی و مقابله با سوانح آلودگی نفتی ، و

د - انجام برنامه‌های مشترک تحقیق و توسعه .

۲- اعضاء تعهد می‌نمایند که با توجه به قوانین ، مقررات و سیاستهای ملی خود به طور فعال در زمینه انتقال فن آوری در رابطه با آمادگی و مقابله با آلودگی نفتی همکاری نمایند.

ماده ۱۰- ترغیب همکاریهای دوجانبه و چندجانبه در زمینه آلودگی و مقابله .

اعضاء باید مساعی خود را جهت انعقاد موافقنامه‌های دوجانبه یا چندجانبه برای آمادگی و مقابله با آلودگی نفتی بکار گیرند. نسخه‌های موافقنامه‌های مزبور باید به سازمان ارائه گردد تا در صورت تقاضا در اختیار اعضاء قرار گیرد.

ماده ۱۱- ارتباط با سایر کنوانسیون‌ها و موافقنامه‌های بین‌المللی

هیچیک از مفاد این کنوانسیون نباید به نحوی تفسیر گردد که منجر به تغییر حقوق یا تعهدات هریک از اعضاء به

موجب سایر کنوانسیونها یا موافقنامه‌های بین‌المللی شود

ماده ۱۲ - ترتیبات نهادی

۱- اعضاء « سازمان » را مشروط بر موافقت آن و موجود بودن منابع کافی جهت اداره فعالیت، برای وظایف و فعالیتهای زیر برمی‌گیزند :

الف - خدمات اطلاعاتی :

۱- دریافت ، مقایسه و انتشار اطلاعات تهیه شده توسط اعضاء و اطلاعات مربوط ارائه شده توسط دیگر منابع ، و

۲- ارائه کمک جهت مشخص نمودن منابع مالی موقت هزینه‌ها ،

ب - تعلیم و آموزش :

۱- ترغیب آموزش در زمینه آمادگی و مقابله با آلدگی نفتی ،

۲- ترغیب برگزاری سمپوزیومهای بین‌المللی ،

ج - خدمات فنی :

۱- تسهیل همکاری در زمینه تحقیق و توسعه

۲- ارائه طریق به کشورهایی که در صدد ایجاد قابلیتهای مقابله ملی یا منطقه‌ای هستند ، و

۳- تجزیه و تحلیل اطلاعات تهیه شده توسط اعضاء و اطلاعات مربوط تهیه شده توسط دیگر منابع و ارائه طریق اطلاعات به کشورها .

د - کمکهای فنی :

۱- تسهیل تهیه کمکهای فنی به کشورهایی که در صدد ایجاد قابلیتهای مقابله ملی یا منطقه‌ای هستند ،

۲- تسهیل تأمین کمک و مشاوره فنی بنا به تقاضای کشورهایی که با سوانح عمدۀ آلدگی نفتی مواجه شده‌اند.

۲- در اجرای فعالیتهای مشخص شده در این ماده، سازمان تلاش خواهد نمود تا قابلیت کشورها را بطور انفرادی از طریق ترتیبات منطقه‌ای جهت آمادگی و مقابله با سوانح آلدگی نفتی ، با استفاده از تجارب کشورها ، موافقتهای منطقه‌ای و ترتیبات صنعتی و با امعان نظر ویژه به نیازهای کشورهای در حال توسعه ، تقویت نماید.

۳- مفاد این ماده مطابق با برنامه‌ای که توسط سازمان تهیه و مرتبًا مورد تجدیدنظر قرار می‌گیرد به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده ۱۳ - ارزیابی کنوانسیون

اعضاء در چارچوب سازمان مؤثربودن کنوانسیون را در پرتو اهداف آن ، بخصوص با توجه به اصول مربوط به همکاری و کمک مورد ارزیابی قرار خواهند داد.

ماده ۱۴ - اصلاحات

۱- این کنوانسیون طبق یکی از روش‌های مشخص شده در ذیل می‌تواند اصلاح گردد.

۲- اصلاح بعد از بررسی توسط سازمان :

الف - هر اصلاحیه پیشنهادی توسط یکی از اعضای کنوانسیون باید به سازمان تسلیم و توسط دیگر کل بین تمامی اعضای سازمان و تمامی اعضاء حداقل شش ماه قبل از بررسی آن ، توزیع گردد.

ب - هر اصلاحیه‌ای که به شکل فوق پیشنهاد و توزیع گردیده باشی که کمیته حفاظت از محیط زیست دریابی سازمان جهت بررسی تسلیم گردد.

ج - اعضای کنوانسیون اعم از عضو یا غیرعضو سازمان اجازه خواهند داشت که در جریان رسیدگی کمیته حفاظت از محیط زیست دریابی شرکت نمایند.

د - اصلاحیه‌ها فقط با اکثریت دو سوم اعضای حاضر و رأی دهنده کنوانسیون به تصویب خواهد رسید.

ه - اگر اصلاحیه‌ها طبق جزء (د) به تصویب برسند ، توسط دیگر کل به تمامی اعضای کنوانسیون جهت پذیرش ارسال خواهد شد.

۱- اصلاحیه یک ماده یا الحقیقیه کنوانسیون در تاریخی پذیرفته شده تلقی خواهد شد که توسط دو سوم اعضاء پذیرفته شود.

۲- اصلاحیه یک ضمیمه در پایان دوره‌ای که در زمان تصویب آن توسط کمیته حفاظت از محیط زیست دریایی تعیین شده ، و کمتر از ده ماه نیز نمی‌تواند باشد، پذیرفته شده تلقی خواهد شد. مگر اینکه در طول این مدت ف مخالفت حداقل یک سوم اعضاء به دیرکل اعلام شده باشد.

-

۱- اصلاحیه یک ماده ، یا الحقیقیه کنوانسیون که طبق ردیف (۱) جزء (و) بند (۱) پذیرفته شده باشد شش ماه ، پس از تاریخی که در این تاریخ پذیرفته شده تلقی می‌گردد نسبت به اعضایی که دیرکل را از پذیرش آن توسط خود مطلع ساخته‌اند لازمالاجرا خواهد گردید.

۲- اصلاحیه یک ضمیمه که طبق ردیف (۲) جزء (و) پذیرفته شده است شش ماه بعد از تاریخی که در آن تاریخ پذیرفته شده تلقی می‌گردد. نسبت به تمامی اعضاء به استثنای اعضایی که پیش از این تاریخ مخالفت خود را اعلام نموده‌اند لازمالاجرا خواهد شد. هر عضو در هر زمان می‌تواند مخالفت اعلام شده قبلی خود را با تسليم اعلامیه‌ای دال بر این موضوع به دیرکل ، پس بگیرد.

۳- اصلاح توسط یک کنفرانس :

الف - بنا به تقاضای یکی از اعضاء ، که حداقل مورد تأیید یک سوم اعضاء باشد ، دیرکل کنفرانسی از اعضای کنوانسیون را جهت بررسی اصلاحات کنوانسیون برگزار خواهد کرد.

ب - اصلاحیه‌ای که توسط اکثریت دو سوم اعضای حاضر و رأی دهنده چنین کنفرانسی تصویب شود، توسط دیرکل جهت پذیرش به تمامی اعضاء ارسال خواهد شد.

ج - به جز هنگامی که کنفرانس طور دیگری تصمیم‌گیری نماید، اصلاحیه طبق مراحل مشخص شده در جزء‌های (و) و (ز) بند (۲) پذیرفته شده تلقی شده و لازمالاجرا خواهد شد.

۴- تصویب و لازمالاجرا شدن یک اصلاحیه که منجر به اضافه نمودن یک الحقیقیه یا یک ضمیمه می‌شود تابع روش قابل اعمال در مورد اصلاحیه الحقیقیه خواهد بود.

۵- هر عضوی که اصلاحیه یک ماده یا الحقیقیه را به موجب ردیف (۱) جزء (و) بند(۲) یا اصلاحیه‌ای که منجر به اضافه کردن یک الحقیقیه یا یک ضمیمه به موجب بند (۴) را نپذیرفته است یا مخالفت خود در مورد اصلاحیه یک ضمیمه را به موجب ردیف (۲) جزء (و) بند (۲) ارسال داشته است، با آن به عنوان غیرعضو فقط از نظر بکارگیری چنین اصلاحیه‌ای رفتار خواهد شد. چنین رفتاری با تسليم اطلاعیه پذیرش طبق ردیف (۱) جزء (و) بند (۲) یا استرداد مخالفت طبق ردیف (۲) جزء (ز) بند (۲) ، خاتمه خواهد یافت .

۶- دیرکل تمامی اعضاء را از هر اصلاحیه‌ای که طبق این ماده لازمالاجرا می‌شود به علاوه تاریخی که در آن اصلاحیه لازمالاجرا می‌گردد مطلع خواهد ساخت.

۷- هر اطلاعیه پذیرش ، مخالفت ، استرداد مخالفت به یک اصلاحیه به موجب این ماده باید بطور کتبی به دیرکل اطلاع داده شود، وی اعضاء را از اطلاعیه مزبور و تاریخ وصول آن مطلع خواهد ساخت.

۸- ضمیمه کنوانسیون فقط باید حاوی مقرراتی باشد که ماهیت فنی دارند.

ماده ۱۵ - امضاء ، تنفيذ ، پذیرش ، تصویب و الحق

۱- این کنوانسیون جهت امضاء در مقر سازمان از تاریخ ۹ آذرماه ۱۳۶۹ هجری شمسی برابر با ۳۰ نوامبر ۱۹۹۰ میلادی تا ۱۸ آذرماه ۱۳۷۰ هجری شمسی برابر با ۲۹ نوامبر ۱۹۹۱ میلادی مفتوح می‌باشد و بعد از آن جهت الحق مفتوح خواهد ماند. هر کشوری می‌تواند از یکی از راههای زیر عضو این کنوانسیون گردد:

الف - امضاء بدون حق شرط در مورد تنفيذ ، پذیرش یا تصویب یا تصویب یا

ب - امضاء به شرط تنفيذ ، پذیرش یا تصویب که متعاقب آن تنفيذ ، پذیرش یا تصویب صورت بگیرد.

ج - الحق

۲- تنفيذ ، پذيرش ، تصويب يا الحق با توديع سندی دال بر آن به دبیر کل ، نافذ خواهد شد.

ماده ۱۶ - لازم‌الاجرا شدن

۱- کنوانيون (۱۲) ماه بعد از تاريخي که حداقل (۱۵) کشور بدون حق شرط در مورد تنفيذ ، پذيرش يا تصويب آن را امضاء کرده باشند يا اسناد لازم برای تنفيذ پذيرش ، تصويب يا الحق را طبق ماده (۱۵) توديع کرده باشند ، لازم‌الاجرا خواهد شد.

۲- برای کشورهایی که سند تنفيذ ، پذيرش ، تصويب يا الحق مربوط به اين کنوانيون را بعد از انجام الزامات لازم‌الاجرا شدن آن ولی قبل از تاريخ لازم‌الاجرا شدن توديع کرده باشند ، تنفيذ ، پذيرش ، تصويب يا الحق در تاريخ لازم‌الاجرا شدن اين کنوانيون يا سه ماه بعد از تاريخ توديع سند ، هرکدام که ديرتر باشد نافذ خواهد شد.

۳- برای کشورهایی که سند تنفيذ ، پذيرش ، تصويب يا الحق را بعد از تاريخي که در آن کنوانيون لازم‌الاجرا شده توديع نموداند ، اين کنوانيون سه ماه بعد از تاريخ توديع سند نافذ خواهد شد.

۴- بعد از تاريخي که اصلاحیه اين کنوانيون به موجب ماده (۱۴) پذيرفته شده تلقی گردید . هر سند تنفيذ ، پذيرش ، تصويب يا الحق توديع شده به منزله پيوستان به کنوانيون اصلاح شده تلقی خواهد گردید.

ماده ۱۷ - انصراف

۱- اين کنوانيون برای هر عضوی بعد از بازگشت پنج سال از تاريخي که اين کنوانيون برای آن عضو لازم‌الاجرا شده است می‌تواند مورد انصراف قرار گیرد.

۲- انصراف يا اعلام کتبی به دبیر کل نافذ خواهد شد.

۳- انصراف (۱۲) ماه بعد از دریافت اعلامیه انصراف توسط دبیر کل يا بعد از گذشت هر مدت طولانی‌تری که ممن است در اعلامیه مشخص شده باشد ، نافذ خواهد شد.

ماده ۱۸ - امين اسناد.

۱- اين کنوانيون نزد دبیر کل توديع می‌گردد.

۲- دبیر کل باید :

الف - تمامی کشورهایی که اين کنوانيون را امضاء نموده يا به آن ملحق شده‌اند از موارد زیر مطلع نماید :

۱- هر امضاء جديد يا توديع سند تنفيذ ، پذيرش ، تصويب يا الحق ، همراه تاريخ مربوط به آن .

۲- تاريخ لازم‌الاجرا شدن اين کنوانيون ، و

۳- توديع هر سند انصراف از اين کنوانيون همراه با تاريخ دریافت و تاريخي که انصراف نافذ خواهد شد.

ب - نسخه‌های اصلی مصدق اين کنوانيون را به دولتهای تمامی کشورهایی که اين کنوانيون را امضاء نموده يا به آن ملحق شده‌اند ارسال نماید.

۳- به محض لازم‌الاجرا شدن کنوانيون يك نسخه اصل مصدق آن توسط امين اسناد طبق ماده (۱۰۲) منشور ملل متحده به دبیر کل سازمان ملل متحد جهت ثبت و انتشار ارسال خواهد گردید .

ماده ۱۹ - زبانها

اين کنوانيون‌ها در يك نسخه اصلی به زبانهای عربی ، چینی ، انگلیسی ، فرانسوی ، روسی و اسپانیایی تهیه شده و هر متن از اعتبار يکسان برخوردار است.

در تأیید مراتب فوق ، امضاء کنندگان ذیل که از طرف دولتهای متیوع خود برای اين منظور مجاز شده‌اند ، اين کنوانيون را امضاء می‌نمایند.

تنظیم شده در لندن به تاريخ نهم آذرماه يکهزار و سیصد و شصت و نه هجری شمسی برابر با سی ام نوامبر يکهزار و نهصد و نود میلادي

الحاقیه

الف - چنانچه موافقنامه‌ای مربوط به ترتیبات مالی حاکم بر اقدامات اعضاء در برخورد با سوانح آلودگی نفتی ، قبل از سانحه آلودگی نفتی به صورت دو جانبه منعقد نشده باشد، اعضاء هزینه‌های اقدامات مربوط خود را در برخورد با آلودگی بطبقه ردیف (۱) یا (۲) زیر به عهده خواهند گرفت :

۱- اگر اقدام توسط یک عضو بنا به درخواست صریح عضو دیگر صورت گرفته باشد، عضو درخواست‌کننده هزینه اقدام عضو کمک‌کننده را تأمین خواهد کرد. عضو در درخواست‌کننده می‌تواند تقاضای خود را در هر زمانی ملغی سازد، اما در چنین موردی آن عضو باید هزینه‌هایی که عضو کمک‌کننده پیش از این متهمل یا تعهد نموده است، به عهده بگیرد.

۲- اگر اقدام بنا به ابتکار خود یک عضو صورت گرفته باشد، آن عضو هزینه‌های اقدام خود را به عهده خواهد گرفت.

ب - اصول وضع شده در جزء (الف) مجری خواهد بود مگر آنکه اعضای مربوط در هر مورد خاصی طور دیگر موافقت کرده باشند.

۲- اگر طور دیگری موافقت نشده باشد، هزینه‌های اقدام صورت گرفته توسط یک عضو بنا به درخواست عضو دیگر بر طبق قوانین و رویه جاری عضو کمک‌کننده در رابطه با تأمین اینگونه هزینه‌ها بطور کامل محاسبه خواهد شد.

۳- عضو درخواست‌کننده کمک و عضو کمک‌کننده در صورت انقضایه جهت انجام هر اقدامی برای پاسخگویی به ادعای جبران خسارت همکاری خواهند کرد. برای این منظور ، آنها توجه کافی به رژیمهای حقوقی موجود معطوف خواهند داشت، هرگاه اقدامی که بدین صورت انجام گرفته اجازه جبران کامل هزینه صرف شده در عملیات کمک‌رسانی را ندهد ، عضو درخواست‌کننده کمک می‌تواند از عضو کمک‌کننده بخواهد که از تأمین هزینه‌هایی که از مبالغ جبران شده تجاوز می‌نماید صرفنظر کند یا هزینه‌هایی را بنماید. در هنگام بررسی چنین تقاضایی ، اعضای کمک‌کننده باید توجه کافی به نیازهای کشورهای در حال توسعه معطوف نمایند.

۴- مفاد این کنوانسیون نباید به هیچ وجه به عنوان ضایع کننده حقوق اعضاء در تأمین هزینه‌های اقدامات مربوط به مقابله با آلودگی یا تهدید ناشی از آلودگی به موجب دیگر مقررات و قواعد قابل اعمال و حقوق داخلی و بین‌الملل از طرفهای ثالث تفسیر شود . کنوانسیون بین‌المللی مسئولیت مدنی ناشی از خسارات آلودگی نفتی مصوب ۱۳۴۸ هجری شمسی برابر با ۱۹۶۹ میلادی و کنوانسیون بین‌المللی مربوط به ایجاد صندوق بین‌المللی برای جبران خسارت آلودگی نفتی یا هر اصلاحیه بعدی این کنوانسیون‌ها باید مورد توجه ویژه قرار گیرند.